

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 22CoCsp/18/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8222200503
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Kandriková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8222200503.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Kandrikovej a členov senátu JUDr. Daniely Babinovej a JUDr. Michala Boroňa v spore žalobcov: 1) A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XX, XXX XX C., 2) D. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XX, XXX XX C., obaja žalobcovia právne zastúpení JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpenému: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov, o vydanie bezdôvodného obohatenia, o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 5Csp/16/2022-162 zo dňa 13.01.2023, takto jednohlasne

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok vo výrokoch I.,II. a V.

II. Žalobcom v 1. a 2. rade priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol nasledovne:

„I. Úver poskytnutý na základe Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500037441, z 13.12.2013 uzavretej medzi PROFI CREDIT Slovakia s.r.o., Pribinova 25, 824 96 Bratislava 26, IČO: 35 792 752 ako veriteľom a A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX A. XX a D. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX A. XX ako dlžníkom a spoludlžníkom je bezúročný a bez poplatkov.

II. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcom sumu 309,22 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 309,22 Eur od 12.04.2022 do zaplatenia, všetko v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

III. U r č u j e, že zmluvná podmienka v Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX z 13.12.2013 uvedená v čl. 8, bod 8.1., v znení: „Predmetom tejto Dohody o poskytnutí služby je záväzok Veriteľa poskytnúť Dlžníkovi na jeho žiadosť a po splnení nižšie uvedených podmienok službu spočívajúcu v možnosti odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru resp. revolvingu poskytnutého na základe Žiadosti/Zmluvy, uzavretej medzi Veriteľom a Dlžníkom (ďalej ako "úver/revolving") a záväzok Dlžníka zaplatiť Veriteľovi odplatu a) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru vo výške 120,58 Eur a b) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingu vo výške 62,64 Eur v prípade, ak bude Dlžníkovi revolving poskytnutý. Odplatu je Veriteľ oprávnený na základe vlastného uváženia jednostranne znížiť, k čomu Dlžník udeľuje Veriteľovi svoj súhlas. Veriteľ je povinný písomne oznámiť Dlžníkovi stanovenú zníženú výšku odplaty, pričom písomné oznámenie bude tvoriť prílohu tejto Dohody o poskytnutí služby.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IV. U r č u j e , že zmluvná podmienka v Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX z 13.12.2013 uvedená v článku 8, bod 8.4., v znení: „Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok úveru je splatná dňom uzavretia tejto Dohody o poskytnutí služby. Veriteľ a dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok a to pohľadávky Dlžníka voči Veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky úveru podľa článku 2.3. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy oproti pohľadávke Veriteľa voči Dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa ods. 8.1. písm. a) tejto Dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výšky odplaty), a to ku dňu poskytnutia úveru Dlžníkovi podľa článku 2.3. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy. Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok revolvingu je splatná dňom poskytnutia revolvingu Dlžníkovi. Veriteľ a Dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok, a to pohľadávky Dlžníka voči Veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky revolvingu podľa článku 4.1. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy oproti pohľadávke Veriteľa voči Dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa ods. 8.1. písm. b) tejto Dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výšky odplaty), a to ku dňu uskutočnenia revolvingu podľa článku 4.3. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy. Rozdiel bude uhradený na účet Dlžníka uvedený v čl. 2 Žiadosti/Zmluvy.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

V. Žalobcom v 1. a 2. rade p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

2. V odôvodnení súd prvej inštancie konštatoval, že pri žalobách spotrebiteľov o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky súd neskúma naliehavý právny záujem, keďže ide o osobitný druh žalôb vyplývajúci z právneho predpisu, v danom prípade z § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

Súd prvej inštancie mal preukázané, že žalobcovia v 1. a 2. rade, ako dlžník a spoludlžník, podpísali a vyplnili body 1 až 5 žiadosti o poskytnutie spotrebiteľského úveru revolvingového typu/zmluvy o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu ako jednostranného právneho úkonu, ktorý bol písomným návrhom na uzavretie zmluvy dňa 11.12.2013. Následne zástupca žalovaného dňa 13.12.2013 podpísal a vyplnil bod 6 predmetnej žiadosti (údaje o schválenom spotrebiteľskom úvere revolvingového typu) a vystavil oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, ktoré malo byť prijatím návrhu a teda uzavretím zmluvy. Nakoľko návrh na uzavretie zmluvy (žiadosť) a prijatie návrhu (žiadosť - bod 6 a oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi) nie sú totožné, líšia sa v údajoch o RPMN pre úver, pričom návrh (žiadosť) obsahuje výšku RPMN 70,02 % a údaje o schválenom revolvingovom úvere údaj 69,83 %, teda nedošlo k akceptácii návrhu (žiadosti) zo strany žalovaného, ale išlo o nový návrh, ktorý by mal byť dlžníkom písomne prijatý alebo odmietnutý (§ 44 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že nebola dodržaná písomná forma zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „ZoSÚ“), preto v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) ZoSÚ sa predmetný úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Zároveň dospel k záveru, že v zmluve o revolvingovom úvere chýba obsahová náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ, a síce doba trvania zmluvy. Zatiaľ čo termín konečnej splatnosti je v zmluve o revolvingovom úvere presne špecifikovaný dátumom, t.j. dňa 14.06.2017, doba trvania zmluvy nie je presne v zmluve časovo špecifikovaná. Zároveň zmluva o revolvingovom úvere neobsahuje podstatné náležitosti zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ, t.j. nie sú uvedené predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov. Zo zmluvy o úvere nie je vôbec zrejmé, z akých údajov veriteľ vychádzal pri výpočte RPMN. Vzhľadom na nedodržanie uvedených obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, táto sa považuje za bezúročnú a bez poplatkov aj v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ.

Keďže poskytnutý úver považoval súd prvej inštancie za bezúročný a bez poplatkov, žalobcovia ako dlžník a spoludlžník boli povinní žalovanému ako veriteľovi vrátiť iba ním poskytnutú sumu finančných prostriedkov, t.j. sumu 719,42 eura. Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, žalobcovia do dňa podania žaloby uhradili na svoj dlh celkovo sumu 1.028,64 eura. Z uvedeného dôvodu došlo na strane žalovaného k bezdôvodnému obohateniu, keďže tento prijal od žalobcov plnenie bez právneho dôvodu a to vo výške 309,22 eura, ktoré je v zmysle § 451 Občianskeho zákonníka žalovaný povinný vydať žalobcom.

Ďalej sa súd prvej inštancie vysporiadal so námietkou premlčania vznesenou žalovaným. Vo vzťahu k subjektívnej premlčacej dobe konštatoval, že žalobcovia v konaní tvrdili, že o skutočnosti, že na ich úkor sa mal žalovaný obohatiť sa dozvedeli na základe prehlásenia zo dňa 27.09.2021 od Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS. Najskôr 28.09.2021 začala žalobcom plynúť dvojročná subjektívna premlčacia doba na vydanie bezdôvodného obohatenia a v zmysle § 122 Občianskeho zákonníka by uplynula dňa 27.09.2023 a keďže žaloba bola podaná na súd dňa 17.03.2022, v zmysle § 122

Občianskeho zákonníka táto premlčacia doba neuplynula. Vo vzťahu k objektívnej premlčacej dobe súd prvej inštancie dospel k záveru, že zákonodarca pri úmyselnom bezdôvodnom obohatení počíta s 10-ročnou objektívnou premlčacou dobou, ktorá sa počíta odo dňa, keď k nemu došlo, t.j. kedy boli zo strany žalobcov vykonané úhrady splátok úveru nad sumu poskytnutého úveru. Žaloba bola podaná na súd dňa 17.03.2022, pričom žalobcovia vykonali úhrady po uzatvorení zmluvy o spotrebiteľskom úvere dňa 26.11.2015. Na základe uvedeného uzavrel, že 10-ročná objektívna premlčacia doba podľa § 122 Občianskeho zákonníka neuplynula, keďže žaloba bola podaná na súd dňa 17.03.2022.

Na základe výsledkov vykonaného dokazovania súd prvej inštancie dospel k záveru, že zmluvné podmienky uvedené v bode 8.1. a v bode 8.4. zmluvy o revolvingovom úvere uzavretej medzi žalobcami ako spotrebiteľmi a žalovaným ako dodávateľom sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Neprijateľnosť týchto zmluvných podmienok súd prvej inštancie vzhliadol nielen v samotnom predmete tohto dojednania, v jeho cene, ale aj v okolnostiach uplatňovania tohto ustanovenia.

3. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) v spojení s § 262 ods. 1 CSP. Žalobcovia v 1. a 2. rade mali plný úspech vo veci, preto im priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

4. Proti tomuto rozsudku v rozsahu výrokov I., II. a V. podal žalovaný v zákonom stanovenej lehote odvolanie z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP. Namietal, že súd prvej inštancie v rozsudku a v súvislosti s posúdením námietky premlčania z dôvodu uplynutia subjektívnej premlčacej doby nevyhodnotil, že medzi stranami nebolo sporné, že žalobcovia listom doručeným žalovanému dňa 16.01.2017 uvádzali, že voči žalovanému podáva žalobu na súd a súčasne aj kópie žalobcami podpísaných splnomocnení pre právneho zástupcu, ako ich zastupuje v tomto konaní. Súd prvej inštancie sa preto mal v prvom rade zaoberať uvedenou skutočnosťou, ktorá bola nesporná (§ 151 ods. 1 CSP). Žalobcovia teda sami prezentovali udelenie plnej moci už v roku 2017 tomu istému právnenému zástupcovi, spolu s informáciou o podaní žaloby, potom už v danom čase vedeli o skutočnostiach, ktoré tvrdia v žalobe. Namietal, že súd prvej inštancie sa ani nezaoberal námietkou žalovaného voči tzv. potvrdeniu vystaveného „Združením na ochranu občana spotrebiteľa HOOS“. Po procesnej stránke predstavuje dané potvrdenie listinu vydanú súkromnou osobou, o ktorej pravdivosti neplatí žiadna prezumpcia správnosti a pravdivosti. Žalovaný pravdivosť listiny spochybnil nielen obsahom konkrétneho rozhodnutia Krajského súdu Prešov (napríklad rozsudok č.k. 9Co/128/2019), ale aj tým, že je krajne nevierohodné to, aby mali žalobcovia požiadať o „posúdenie“ v roku 2022, hoci z iného dôkazu – ich oznámenia z roku 2017 vyplýva, že podávajú žalobu na súd. V rámci konania nebol predložený žiadny dôkaz preukazujúci pravdivosť potvrdenia súkromného subjektu pod označením HOOS. Žalovaný napáda výrok I. pre jeho nesprávnosť a súčasne aj procesnou neprípustnosťou výroku o určení. Civilný sporový poriadok umožňuje v konaní o žalobe na plnenie rozhodnúť určovacím výrokom o predbežnej otázke len za podmienky uvedenej v § 214 ods. 2. Táto podmienka splnená nebola. Rovnako žalovaný považuje daný výrok za neprípustný aj z toho dôvodu, že rozhodovanie o predbežných otázkach sa nevyjadruje vo forme samostatných výrokov (R 61/1965 Posúdenie predbežnej otázky nemožno v žiadnom prípade vyjadriť formou výroku, ale sa môže prejavíť len v spôsobe rozhodnutia o návrhu vo veci samej a možno ho uviesť len v odôvodnení rozhodnutia.) Z vyššie uvedených dôvodov žalovaný navrhol, aby odvolací súd napádaný rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie, alebo napádaný rozsudok zmenil a žalobu zamietol.

5. K podanému odvolaniu sa vyjadrili žalobcovia. Nesúhlasili s argumentáciou žalovaného o nedostatku riadneho odôvodnenia napadnutého rozsudku a poukázali najmä na jeho vecné odôvodnenie, pretože prvoinštančný súd sa dostatočne zaoberal všetkými právne významnými námietkami žalovaného v konaní. Vo vzťahu k namietanej neprípustnosti určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru vo výroku rozsudku opätovne poukázali na ustanovenie § 11 ods. 4 ZoSÚ. Čo sa týka námietky premlčania, tak poukázali na rozhodovacia prax najvyšších súdnych autorít, ktorú citovali v ich replike zo dňa 09.05.2022. Pokiaľ žalovaný v odvolaní uvádza, že nepreukázali pravosť listiny Prehlásenia združenia HOOS, tak uvedená argumentácia žalovaného je absurdná. Pokiaľ žalovaný tvrdí, že sa jedná o nepravú alebo nepravdivú listinu, znáša procesnú povinnosť svoje tvrdenie preukázať. Tvrdenia žalovaného o tom, že už v roku 2017 mali mať vedomosť o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a vzniku bezdôvodného obohatenia, nie sú ničím preukázané, ale práve naopak predstavujú iba nepreukázané domnienky žalovaného, ktoré sa snaží v odvolaní súdu interpretovať ako pravdivé. Na Združenie HOOS sa obrátili s

prosbou o pomoc riešiť ich nepriaznivú situáciu. Zo strany žalovaného boli neustále atakovaní s výzvami na úhradu dlhu, hoci podľa ich názoru už žalovanému zaplatili veľmi veľa financií. Keďže so všetkými listinami potrebnými pre posúdenie ich úverového vzťahu nedisponovali, bolo im povedané, že je nutné ich najprv zabezpečiť. Z Prehlásenia združenia HOOS zo dňa 27.09.2021 vyplýva, že až po doručení úverovej zmluvy a všetkej potrebnej dokumentácie Združeniu dňa 16.09.2021, ich Združenie informovalo o ich nárokoch z úverového vzťahu. Pokiaľ sa jedná o akési listy zaslané žalovanému, tak práve týmto ho žiadali, aby im potrebnú dokumentáciu vydal a zaslal. Teda, až keď malo Združenie HOOS všetky potrebné listiny, boli zo strany Združenia informovaní, že ide o zmluvu bezúročnú a bez poplatkov, že táto obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a najmä, že úver preplatili.

6. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke odvolacieho súdu a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

7. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným porušením práva na spravodlivý proces, nesprávnymi skutkovými zisteniami a nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

8. Je potrebné uviesť, že požiadavka na riadne, úplné odôvodnenie rozhodnutia predstavuje zásadu spravodlivého procesu, vyplýva to aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany aj taký, ktorý nie je pre rozhodnutie významný, bola daná v odôvodnení rozhodnutia odpoveď. Špecifická odpoveď sa vyžaduje na taký argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúcim (Ruiz Torija c./ Španielsko z 09.12.1994, séria A, č. 303-A; Hiro Balanic./ Španielsko z 09.12.1994, séria A, č. 303-B).

9. V tejto súvislosti je právne významné ustanovenie § 220 ods. 2 CSP, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil a aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

10. V danom prípade súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, opísal priebeh konania, výsledky vykonaného dokazovania, vysvetlil, čoho sa žalobcovia domáhali, čo uvádzal žalovaný na svoju obranu, čím žalobcovia a žalovaný argumentovali v konaní pred súdom prvej inštancie. Súd v odôvodnení svojho rozsudku citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávany prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery náležite vysvetlil spôsobom, z ktorého je zrejmé, akými úvahami sa riadil pri závere o bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru a oprávnenosti nároku žalobcov na vydanie bezdôvodného obohatenia. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Nie je možné konštatovať, že by rozhodovacím procesom došlo k odňatiu možnosti žalovaného konať pred súdom a k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces. Za odňatie možnosti konať pred súdom a za porušenie práva na spravodlivý súdny proces nie je možné považovať to, ak súd prvej inštancie neodôvodní svoje rozhodnutie podľa predstáv odvolateľa. Odôvodnenie jeho rozhodnutia zodpovedá kritériám odôvodnenia, ktoré sú upravené v § 220 ods. 2 CSP.

11. Nesprávne skutkové zistenia sú také zistenia, na základe ktorých súd vec posúdil po právnej stránke a ktoré v podstatnej časti nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Dochádza k tomu vtedy, ak súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov alebo z vyjadrení strany nevyplývali, ani inak nevyšli

počas konania najavo alebo rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli dôkazmi preukázané alebo vyšli najavo, opomenul. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd založil na chybnom hodnotení dôkazov.

12. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav, dochádza k tomu vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

13. Po oboznámení sa s obsahom spisu, výsledkami vykonaného dokazovania, zisteným skutkovým stavom a jeho právnym posúdením má odvolací súd za to, že súdom zistený skutkový stav v zásade zodpovedá výsledkom vykonaného dokazovania a pokiaľ dospel k záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, je jeho rozhodnutie vo výroku vecne správne. Rovnako správny je aj záver o výške bezdôvodného obohatenia, tak ako ho kvantifikoval, ako aj o nedôvodnosti vnesenej námietky premlčania pre uplynutie subjektívnej a objektívnej a premlčacej doby.

14. Vo vzťahu k odvolacím námietkam žalovaného týkajúcim sa posúdenia jeho námietky premlčania nároku žalobcov na vydanie bezdôvodného obohatenia v subjektívnej premlčacej dobe odvolací súd uvádza nasledovné.

15. Odvolací súd konštatuje, že v zmysle ustálenej súdnej judikatúry subjektívna premlčacia doba začína plynúť od okamihu, kedy oprávnený zistí skutkové okolnosti, z ktorých možno vyvodíť vznik bezdôvodného obohatenia na strane zodpovedného subjektu a orientačne aj jeho rozsah tak, aby bolo možné približne určiť výšku náhrady v peniazoch. Vyžaduje sa pritom skutočná, nie iba predpokladaná vedomosť oprávneného o tom, že na jeho úkor bolo získané bezdôvodné obohatenie a kto ho získal. Nie je podstatná a rozhodujúca okolnosť, kedy sa oprávnený subjekt pri náležitej starostlivosti musel alebo mohol dozvedieť, že na jeho úkor došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia, ale to, kedy sa o tejto okolnosti skutočne dozvedel. Rozhodujúci je teda subjektívny moment, kedy sa oprávnený dozvie o okolnostiach, ktoré sú rozhodujúce pre uplatnenie tohto práva. Začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa neviaže na čas, od kedy sa žalobcovia dozvedieť mali a mohli s poukazom na to, že mali poznať právo, ale na okamih, kedy sa žalobcovia skutočne dozvedeli, že na ich úkor sa žalovaný bezdôvodne obohatil, teda vtedy, kedy mali žalobcovia k dispozícii údaje, ktoré im umožňovali podať žalobu na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, teda keď sa dozvedeli, že právny dôvod na plnenie úrokov a poplatkov z jednotlivých zmlúv nebol od začiatku daný.

16. Za týchto okolností treba prisvedčiť záveru súdu prvej inštancie v predmetnej veci, že začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia je v súlade so súčasnou judikatúrou posunutý na moment, kedy sa žalobcovia v 1. a 2. rade skutočne dozvedeli o vzniku bezdôvodného obohatenia, čo v prejednáwanej veci možno posunúť na moment, kedy žalobcovia v 1. a 2. rade získali potrebné informácie o obohatení žalovaného od Združenia na ochranu spotrebiteľa HOOS (ďalej len „Združenie“) 27.09.2021. Žaloba bola podaná 17.03.2022, teda v subjektívnej premlčacej dobe.

17. Žalovaný vzniesol odvolacie námietky vo vzťahu k nevierohodnosti dôkazu (Prehlásenia Združenia, č.l. 10 spisu), na základe ktorého súd prvej inštancie prijal záver o dodržaní dvojročnej subjektívnej lehoty. Odvolací súd ich vzhľadom na vykonané dokazovanie považuje za nedôvodné. Ako vyplýva z Prehlásenia Združenia zo dňa 27.09.2021, ako aj z ich vyjadrenia k odvolaniu, žalobcovia v 1. a 2. rade sa obrátili na Združenie s prosbou o pomoc riešiť ich nepriaznivú situáciu. Zároveň z obsahu spisu je zrejmé, že žalovaný nežiadal vypočuť žalobcov v 1. a 2. rade na pojednávaní pred súdom prvej inštancie ohľadne okolností ich oboznámenia sa s informáciami o obohatení žalovaného na ich účet. Pokiaľ žalovaný poukazuje na rozsudok tunajšieho súdu č.k. 9Co/128/2019-151 z 29.09.2020, v danej veci bola iná skutková situácia, keď samotná žalobkyňa (spotrebiteľka) poprela pravdivosť prehlásenia Združenia, čo však nie je prejednávaný prípad. Zo strany žalovaného boli neustále upozorňovaní s výzvami na úhradu dlhu. Keďže so všetkými listinami potrebnými pre posúdenie ich úverového vzťahu nedisponovali, bolo im povedané, že je nutné ich najprv zabezpečiť. Až dňa 27.09.2021, kedy malo Združenie všetky potrebné listiny, boli žalobcovia zo strany Združenia informovaní, že ide o zmluvu bezúročnú a bez poplatkov, že táto obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a najmä, že úver preplatili.

18. Pokiaľ žalovaný v odvolaní poukázal na list doručený žalovanému dňa 16.01.2017, v ktorom mali žalobcovia uvádzať, že voči žalovanému podávajú žalobu na súd a súčasne aj predložili kópie žalobcami podpísaných splnomocnení pre právneho zástupcu, ako ich zastupuje v tomto konaní, teda že žalobcovia už v tom čase vedeli o skutočnostiach, ktoré tvrdia v žalobe, odvolací súd konštatuje, že ide o prostriedok procesnej obrany, ktorý nebol uplatnený v konaní pred súdom prvej inštancie, a preto odvolací súd skúmal, či je možné na takýto prostriedok procesného útoku v odvolacom konaní prihliadnuť.

19. Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a/ sa týkajú procesných podmienok, b/ sa týkajú vylúčenia sudcov alebo nesprávneho obsadenia súdu, c/ má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d/ ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 CSP).

20. Žalovaný prvýkrát uvádza predmetnú argumentáciu o liste žalobcov doručeného žalovanému v roku 2017 až spolu s odvolaním, pričom nepreukázal, že by tento prostriedok procesnej obrany nemohol bez svojej viny uplatniť už v konaní pred súdom prvej inštancie a nejde ani o iný z prípadov uvedených v ust. § 366 pod písm. a/ až c/ CSP. Žalovaný vo svojom jedinom vyjadrení k žalobe pred súdom prvej inštancie zo dňa 20.04.2022 (č.l. 39 spisu) uvádza len to, že vzhľadom na skutočnosti vyplývajúce z podanej žaloby, jej príloh a tvrdení žalobcov je nesporné, že žalobca v 1. rade vedel o svojom objektívnom nároku už v roku 2018. Predmetný list z 2017 žalovaný nespomína, ani ho nepriložil ku svojmu vyjadreniu. Pojednávania konaného 13.01.2023 sa žalovaný nezúčastnil.

21. Vo vzťahu k namietanej neprípustnosti určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru vo výroku rozsudku odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 11 ods. 4 ZoSÚ., v znení zák. č. 279/2017 Z.z., s účinnosťou od 01.01.2018, podľa ktorého: „Spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou. 18ba).“ Poznámka pod čiarou k odkazu 18ba) znie: „18ba) § 137 ods. c) a d) Civilného sporového poriadku.“

22. V čase podania žaloby a rozhodnutia súdu prvej inštancie teda právny predpis, t.j. ust. § 11 ods. 4 ZoSÚ ustanovoval možnosť podania žaloby o určenie neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou. Súd prvej inštancie bol povinný na toto ustanovenie prihliadať, a tak aj napokon urobil.

23. Ak ustanovenie § 11 ods. 4 CSP, práve s odkazom na § 137 CSP, umožňuje spotrebiteľovi domáhať sa určenia neplatnosti zmluvy žalobou, tak v zmysle zásady, že vo väčšom je obsiahnuté menšie, ak sa spotrebiteľ môže domáhať žalobou určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, tak sa môže domáhať žalobou aj určenia neplatnosti ktorejkoľvek neplatnej časti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, teda aj určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti, t.j. neplatnosti čo do úrokov a poplatkov, ako aj neprijateľnosti zmluvnej podmienky, lebo určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru alebo neprijateľnosti zmluvnej podmienky, je taktiež určením neplatnosti zmluvy.

24. Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, teda vo výrokoch I. a II., ako aj v súvisiacom výroku V. o trovách konania, ako vecne správny v zmysle ust. § 387 ods. 1, 2 CSP.

25. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, keď v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešným žalobcom v 1. a 2. rade bol voči žalovanému priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%, o výške ktorej bude rozhodnuté samostatným uznesením postupom podľa § 262 ods. 2 CSP.

26. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).